

4 Ekim 2024 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Tüm ürünlerde daha yüksek fiyatlar Eylül ayında FAO Gıda Fiyat Endeksi'ni yukarı çekti

FAO Gıda Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %3 artış göstererek 124,4 puan oldu ve Mart 2022'den bu yana en büyük aylık artışı kaydetti. Endekste yer alan tüm emtiaların fiyatları güçlenirken, et fiyat endeksinde %0,4'ten şekerde %10,4'e kadar artışlar görüldü. FAO Gıda Fiyat Endeksi Eylül ayında, tarihi seviyelerle karşılaştırıldığında bir yıl önceki aynı değere göre %2,1 daha yüksek, ancak Mart 2022'de ulaştığı 160,3 puanlık zirvenin %22,4 altında gerçekleşti.

FAO Tahıl Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %3,0 (3,3 puan) artış göstererek 113,5 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,2 (12,8 puan) düşüş gösterdi. Küresel buğday fiyatları, son üç aydan beri geriledikten sonra, büyük ölçüde bazı önemli ihracatçı ülkelerdeki olumsuz hava koşullarına ilişkin endişelerden dolayı Eylül ayında artışa geçti. Kanada ve AB'deki aşırı yağışlı koşullar, birincisinde hasadı geciktirirken, ikincisinde ise üretim tahminlerinde önemli bir düşüşe yol açtı. Ancak Karadeniz bölgesinden rekabetçi fiyatlı tedarik, fiyatlardaki artışı sınırladı. Uluslararası mısır fiyatları da Brezilya'daki Madeira Nehri ile ABD'deki Mississippi Nehri'ndeki düşük su seviyelerinin yanı sıra Brezilya'daki güçlü iç talep ve Arjantin'deki sağlam ihracat temposunun da etkisiyle aylık bazda artış gösterdi. Diğer iri taneli tahıllar arasında arpanın uluslararası fiyatları artarken, sorgumun fiyatları düşüş gösterdi. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi, Eylül ayında genel olarak durgun ticaret faaliyetlerini ve taze hasat edilen malzemelerin gelişi ve Hindistan Hükümeti'nin basmati ihracat kaydı için kullanılan taban fiyatı kaldırmasıyla daha düşük Hindistan basmati fiyatlarını yansıtarak %0,7 düşüş gösterdi.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %4,6 (6,2 puan) artış göstererek 142,4 puan oldu ve aylık bazda artış kaydederek Ocak 2023'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Fiyat endeksindeki yükselişin devam etmesi, palmye, soya, ayçiçeği ve kolza yağı fiyatlarında yaşanan artışlardan kaynaklandı. Uluslararası palmye yağı fiyatları, Eylül ayında son dört aydan beri devam eden yükselişini sürdürdü. Bu artış, esas olarak Güneydoğu Asya'daki başlıca üretici ülkelerde beklenen mevsimsel üretim düşüşleriyle aynı zamana denk gelen beklenenden düşük üretim endişelerinden kaynaklandı. Uluslararası soya yağı fiyatları, özellikle ABD'deki beklentilerin altında gerçekleşen soya kırmalar nedeniyle toparlandı. Ayçiçeği ve kolza yağlarında ise Eylül ayında marjinal fiyat toparlanmaları, 2024/25 sezonunda ilgili yağlı tohum üretimlerinin azalmasının ardından sıkılaştıran arz görünümüyle desteklendi.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %3,8 (5,0 puan) artış göstererek 136,3 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %21,7 (24,3 puan) artış gösterdi. Endekste artış, tüm süt ürünlerindeki artan fiyatlardan kaynaklandı. Okyanusya'daki mevsimsel olarak daha yüksek süt üretimine rağmen, Asya'daki güçlü ithalat talebinin de etkisiyle en fazla artan tam yağlı süt tozu fiyatları oldu. Yağsız süt tozu fiyatları, Batı Avrupa'da süt arzının kısıtlı olması ve iç piyasadaki güçlü alımlar nedeniyle ihracat imkânlarının sınırlı olması nedeniyle yükseldi. Uluslararası tereyağı fiyatları, güçlü ithalat ve iç talep, sıkı stoklar ve Batı Avrupa'daki sınırlı süt arzının desteğiyle on birinci aydır artış gösteriyor. Uluslararası peynir fiyatları da, süt üretiminin mevsimsel olarak düşük olduğu Batı Avrupa'daki güçlü küresel ithalat talebi ve kısıtlı ihracat arzını yansıtarak artış gösterdi.

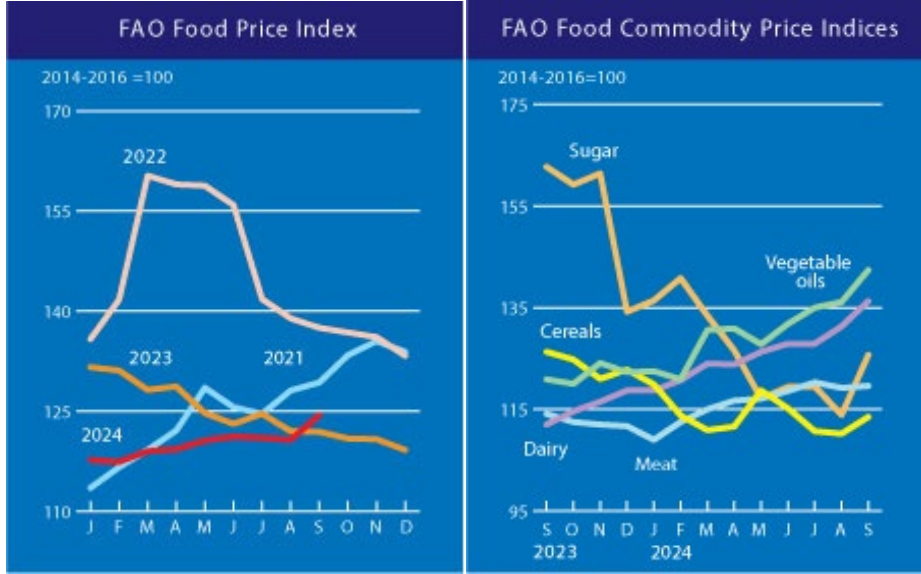
FAO Et Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %0,4 (0,4 puan) artış göstererek 119,6 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,8 (5,5 puan) artış gösterdi. Endekste artış, esas olarak Newcastle hastalığıyla ilgili ticaret kısıtlamalarının hafifletilmesinin ardından Brezilya kanatlı hayvan etine yönelik güçlü ithalat talebini yansıtan daha yüksek kanatlı hayvan eti fiyatlarından kaynaklandı. Önde gelen üretici ülkelerden gelen sınırlı arzın küresel ithalat talebini karşılamaya yeterli olması nedeniyle uluslararası büyük baş hayvan eti fiyatları istikrarlı seyretti. Benzer şekilde, dünya domuz eti fiyatları da değişim göstermedi; küresel arz, AB'deki daha yüksek iç satışlar da dahil olmak üzere artan talebi yeterince karşıladı. Uluslararası küçükbaş hayvan eti fiyatları, büyük ölçüde Çin'den gelen zayıf ithalat talebinin devam etmesi nedeniyle, sınırlı bir düşüş kaydetti.

FAO Şeker Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına oranla %10,4 (11,9 puan) artış göstererek 125,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %22,7 (37,0 puan) düşüş gösterdi. Eylül ayındaki artış, yaklaşan 2024/25 sezonunda küresel kapasitenin daha da daralacağına ilişkin endişelerden kaynaklandı. Brezilya'da uzun süreli kuraklık ve Ağustos ayı sonlarında şeker kamışı tarlalarına zarar veren yangınlar nedeniyle ürün beklentilerinin kötüleşmesi, uluslararası şeker fiyatlarındaki artışın başlıca nedenleri oldu. Ayrıca, hükümetin şeker kamışının etanol üretiminde kullanımına ilişkin kısıtlamaları kaldırma kararının Hindistan'ın şeker ihracatına olan erişimini etkileyebileceği yönündeki endişeler de uluslararası şeker fiyatlarındaki genel artışa katkıda bulundu.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayımlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

